

RONDGANG AZALEA- EN CONTAINERTEELERS

AANDACHT VOOR ERICACEAE EN FOSFAATVERWIJDERING UIT SPUISTROOM

Zowat 40 personen waren op het appel voor de rondgang die op 13 augustus ll. plaatsvond. Het werd een zeer leerrijke namiddag in een organisatie van AVBS en PCS. De teelt van Erica en Calluna stond centraal op het recent vernieuwde bedrijf van Neiryck W & zoon. Warme kasplanten en vooral een nieuwe techniek om fosfaten te verwijderen uit recirculatiewater waren aan de orde op het bedrijf van Goderick Meuninck.

.....
Koen Tierens, secretaris AVBS

PRODUCTDIVERSIFICATIE BIJ NEIRYNCK W & ZOON

We worden ontvangen door Bart en Walter op het bedrijf Neiryck W & zoon dat in 1966 werd opgericht en dat zich vandaag op twee sites bevindt. Voor de rondgang beperkten we ons tot de recent vernieuwde locatie in de Reigerlostraat te Beernem waar Erica en Calluna worden geteeld.

Bart leidt de groep rond. Het uitgangsmateriaal is gewortelde stek dat in Duitsland aangekocht wordt en dat ter plaatse meermaals wordt ingesneden met een machine die vooral gericht is op de automatisering buiten, maar die ook voor de stek resulteert in een perfect gemillimeterd tapijt en goed vertakte plantjes. In het resterende en grootste deel van de serre van 7.000 m² staan azalea's. Deze worden halfwas ingekocht en tot een bloeiend eindproduct verder geteeld. Op de tweede bedrijfssite in Wingene bevinden zich de serres waar Hydrangea en Poinsettia worden geteeld en de azalea's worden geforceerd. Daarmee is duidelijk dat het bedrijf inzet op productdiversificatie als troef in de markt.

Frankrijk is een belangrijk afzetland. Zo is de open lucht-productie van 400.000 stuks *Erica gracilis* in Beernem gericht op de meer traditionele Franse klant. Deze productie betekent voor België ruim twee derden van het totale aanbod aan erica's en waarschijnlijk het totale aanbod in stenen pot. Het is dan ook een heel specifieke markt en vooral een moeilijke en arbeidsintensieve teelt. Meerdere factoren liggen daarvan aan de basis. Verschillende insnijstappen in de serre zijn nodig in het voorjaar. Erica behoeft ook veel water, zeker in stenen pot, maar is tegelijk wortelrotgevoelig. Gevoeligheid is er ook voor specifieke chemische producten en dus is onkruid wieden met

▲ De open lucht-productie van 400.000 stuks *Erica gracilis* in Beernem is gericht op de meer traditionele Franse klant.

de hand een noodzaak. Bovendien zijn stenen potten niet verenigbaar met container- of lavavelden waardoor de teelt nog meer arbeidsintensief is. Zo worden de potten uitgezet met de hand in boorgaten die perfect in patroon staan en passen op de watergeeflijnen van de gietboom. Voor de Calluna (verschillende potmaten waaronder P10-12 en 15) is een doorgedreven automatisering op lavaveld wel mogelijk. In de bedrijfsvoering wordt hierin systematisch geïnvesteerd. Temeer omdat dezelfde insnijstappen als met de Erica's nodig zijn, maar dan buiten. De insnijmachine functioneert hier ideaal op het erg stabiele lavaveld. Voor het gedeelte Calluna dat nog niet op lavaveld wordt geteeld, staan de potjes per drie in trays. Dit

leidt tot minder problemen met natte plekken in het veld en ook tot minder vuil op de potten. Typisch voor de Calluna is het ruime assortiment met vroege en latere soorten, maar ook verschillende kleuren met vooral rode, iets minder roze en witte tinten en ook wat geel. Deze soorten worden zowel met één kleur per pot, maar steeds meer ook als kleurenmix in één pot aangeboden. Die trend is gestart met twee kleursorten, of bicolor, maar ook tricolor en quattro en zelfs al de zogenaamde "high five" komen stilaan op de markt. Daarbij zien we tijdens de rondleiding ook dat er bijkomend nog wordt geëxperimenteerd met gekleurde potten. In de discussie over de complexiteit dat dit alles met zich meebrengt, wordt ook gewaarschuwd voor de kwaliteit van de kleurcoating op de pot, want als je er tegen het licht kan doorzien, leidt dit ook tot een duidelijk mindere wortelgroei! De complexe teeltschema's op deze 16 ha grote kwekerij worden opgevangen door 6 vaste medewerkers en een 10-tal seizoenarbeiders, dat kan aangroeien tot zelfs 20 arbeidskrachten in de absolute piekmaand oktober. Dan is het altijd een zoektocht naar bijkomende mensen, zegt Bart.

Tijdens de nabespreking wordt nog stilgestaan bij het feit dat er in België op een 8-tal bedrijven samen ruim 2 mln. Calluna's worden geteeld, maar in Duitsland zou dit aantal al richting 100 mln. gaan en bovendien elk jaar nog stijgen! Het is dan ook steeds afwachten hoe de markt hierop reageert. Ook het recirculatiesysteem, inclusief de ontsmetting via trage zandfilter, typisch is voor de teelt van azalea maar hier dus calluna, komt ter sprake. Het is de perfecte inleiding voor het volgende bedrijf dat de azalea-rondgang die middag aandoet. Daar staat een fel verbeterde oplossing voor het verwijderen van fosfaten uit het recirculatie water centraal.

Efficiënte fosfaatverwijdering bij recirculatie

Goderick Meuninck nam het in Nevele gevestigde kasplantenbedrijf over van een teler waar hij eerst 10 jaar als werknemer actief was. Bij aanvang was het een monocultuur van Diefenbachia, een typische plant voor het samenstellen coupes of plantenschalen, veelal gewild in Frankrijk. Deze markt is echter afgenomen, waardoor Goderick net zoals veel collega's op zoek moest naar alternatieven. Hier betekende dit een assortimentsverruiming en vandaag vinden we op het bedrijf ook Chlorophyllum, Scindapsus, Aglaonema, Hedera Gl. De Marengo (recent toegevoegd) alsook nog verschillende experimentele teelten. Daarbij zijn jammer genoeg ook planten die mislukken in de markt zoals de natuurlijk blauw getinte Microsorium of olievaren, maar Goderick liet ons ook een nieuwheid zien waarin hij gelooft als alternatief voor een kleine kerstboom omwille van vorm en stressbestendigheid.

Elk van deze soorten heeft behoefte aan gemiddeld 22°C en vandaar dat het bedrijf investeerde in dubbel schermdoek en voor de inkoop van gas terugvalt op groepsaankoop en ook zonnepanelen installeerde. Toch blijft de situatie moeilijk geeft Goderick aan: de teeltcomplexiteit steeg en vooral ook de arbeidsintensiviteit. Al is dat laatste tegelijk een deel van de oplossing om als klein serrebedrijf van slechts 4.300 m² oppervlakte te kunnen functioneren in een markt waarin automatisering en schaalgrootte de bovenhand nemen. Naar personeelsbezetting toe werkt zijn echtgenote halftijds mee en is er op piekmomenten seizoensarbeid nodig. Maar ook het sociaal engagement van het bedrijf springt in het oog. Zo werken er via het zorgboerderijsysteem 5 verschillende zorgbehoevende personen - vaak jongeren - elk één dag per week mee in het bedrijf. Het is een systeem dat echt de moeite waard is, geeft Goderick aan.

▲ Typisch voor de Calluna is het ruime assortiment met vroege en latere soorten alsook de verschillende kleuren.

▲ Op de vernieuwde locatie in Beernem staan 7.000 m² azalea's.

▲ Goderick Meuninck schakelde van monocultuur over naar assortimentsverruiming.

Overtuiging en engagement voor een duurzame bedrijfsvoering speelde ook mee bij Goderick in het feit dat hij instemde met de plaatsing van een proefopstelling voor een fosforfilter door het PCS op zijn bedrijf. Doel: een effectieve oplossing bekomen voor het verwijderen van fosfaten uit het recirculatie water dat niet kan hergebruikt worden. Bij het afzetten van dit spuiwater op grasland binnen de normen van het mestdecreet, is de aanwezigheid van fosfaten met de huidige systemen meestal een beperkende factor. Els Pauwels van het PCS en Goderick lichtten de zeer goede resultaten van een nieuw en ondertussen geoptimaliseerd systeem toe. Het betreft tanks die gevuld zijn met zandkorrels geladen met ijzer die de

▲ Els Pauwels (PCS) en Goderick Meuninck lichten de resultaten toe van een nieuwe geoptimaliseerde fosforfilter.

fosfaten uit het spuiwater binden wanneer het over de korrels wordt gepompt. De zandkorrels zijn een product afkomstig van het ontijzeringstraject van drinkwatermaatschappij PIDPA uit het Antwerpse, een regio met veel natuurlijk ijzer in het grondwater. De resultaten met de proefopstelling op het bedrijf van Goderick blijken zeer goed want de capaciteit is groot en de kostprijs van het systeem redelijk. Iedere aanwezige was alvast enthousiast en er werd dan ook nog lang over nagepraat bij een afsluitend drankje.

Wie meer informatie wil over dit nieuwe systeem kan contact opnemen met het PCS via Els Pauwels of Marijke Dierickx. ■

PAK AWARD 2016 VOOR VDS-PLANT

Aansluitend op de azalea rondgang hielden de leden van de Vereniging van Vlaamse Azaleatelers hun traditionele barbecue op het bedrijf van Hendrik Gysel. De 12de PAK-Award werd dit jaar gewonnen door Peter en Veerle Van Der Straeten (VDS-Plant). Deze award wordt gewonnen door de PAK-deelnemer die het kwaliteitscharter het best naleeft. Dit houdt o.a. de kwaliteitsnormen perfect naleven, deelnemen aan de bloeiproeven, invullen van de teeltfiche, deelnemen aan de bedrijfsbezoeken, het gebruik van PAK-stickers enz.

De prijs werd overhandigd door mevrouw Verbrugge, weduwe van André. Een dikke proficiat vanwege het Kwaliteitsteam van het PAK, de adviesgroep van het PAK en alle leden. ■